

ADVENT

Predikatie van ds. Voorthuysen te IJsselstein op 11-12-1965

Psalm 79:7

Tekst: Matth.1:1, 3, 5, 6: Het boek des geslachts van Jezus Christus, en Juda gewon Fares. En Zara bij Thamar; en Salmon gewon Boöz bij Rachab, en Boöz gewon Obed bij Ruth, en David, de koning, gewon Salomon bij degene die Uria's vrouw geweest was (Bathseba).

Wij zijn begonnen te zingen: Zo zullen wij, de schapen Uwer weiden, in eeuwigheid Uw lof, Uw eer verbreiden; en zingen van geslachten tot geslachten, Uw trouw, Uw roem, Uw onverwin'bre krachten.

Alles van U, alles op Hem aan. Niet op je eigen aan, niet op elkaar aan, niet op je genade en niet op je bevinding aan; dat telt in het diepst van de zaak ook al niet mee. Niets uit ons, al uit Hem en tot Hem: Uw trouw, Goddelijke Vader, Uw roem, eeuwige Zoon, Uw onverwin'bre krachten, Heilige Geest.

En dat van geslachten tot geslachten; dat gezang op Hem aan, leert de hele Kerk uit alle geslachten.

Dat hopen we ook vanavond te zien als we hier lezen het geslacht van Jezus Christus.

Daarin komen veertig namen van mannen voor en slechts vier van vrouwen: Thamar, Rachab, Ruth en Bathseba.

Die vier hopen we vanavond na te speuren en schrijven boven dit tekstgedeelte:

Adventslicht in zondeduisternis, of: de vier stammoeders van Christus.

Psalm 105:4 en 5

Dus ten eerste Thamar.

Wie was Thamar? Dan moeten we terug naar Genesis 38. Maar eerst nog een vraagje: Waarom zouden juist deze vier vrouwen met name genoemd zijn? Er zijn toch tientallen andere vrouwen geweest die stammoeder van Christus waren; ook wel godzalige vrouwen, denk aan Sara en Rebekka en vrouwen van koningen van Juda en anderen meer.

Die worden heel niet genoemd, waarom nu juist deze vier?

Kanttekeningen, weten jullie dat? Jazeker, deze worden hier genoemd, zegt de Kanttekening, omdat de Schrift van hen iets zegt wat dient tot de staat der vernedering van Christus; en ook omdat hiermee bewezen wordt dat ook grote zondaren, ja zelfs heidenen deel kunnen hebben aan de geboorte van Christus, want sommigen van hen zijn heidinnen geweest.

Dus dáárom: tot vernedering van de staat van Christus' vernedering en om de mogelijkheid der bekering voor de grootste zondaren, ja voor heidenen aan te wijzen.

Met eerbied: Christus, heilig en rein, heeft naar Zijn menselijke natuur heidenbloed en hoerenbloed.

Genoeg. We zien ten eerste Thamar.

Juda, helemaal tegen Gods geboden in, neemt een dochter van een heidense, Kanaänietische man, wiens naam was Sua, tot vrouw.

Uit dat huwelijk worden drie zonen geboren: Er, Onan en Sela. En, zoals dat vroeger ging,

Juda zoekt voor zijn zoon Er een vrouw. En die vrouw heet Thamar. Een heidin, getrouwd met de oudste zoon van Juda. Maar Er was kwaad in des Heeren ogen; daarom doodde hem de Heere; afgelopen, verloren.

Volgens de leviraatswetten moet dan de volgende zoon de weduwe trouwen als ze kinderloos is achtergebleven. Het kind dat dan eventueel komt wordt dan gerekend zaad te zijn van de eerste man. Dus Onan moet Thamar trouwen om zijn overleden broer Er zaad te verwekken.

Maar daar heeft Onan geen zin in; en u weet wat hij daarom doet. En het was kwaad in de ogen des Heeren, daarom doodde Hij hem ook.

Twee zoons van Juda veroemd in de zonde.

Van Juda mogen we toch geloven dat hij een kind van God was. En zijn vader Jakob zeker; en ook zijn grootvader Izak is niet aan te twifelen en Rebekka ook niet; en zijn overgrootvader Abram zeker niet, de vader der gelovigen, en Sara zijn huisvrouw.

Dus vier geslachten vóór je kind van God en zelf veroemd, zo vrij is de Heere; houdt daar rekening mee.

Dan zegt Juda tot Thamar: ga maar terug naar je vaders huis en blijf daar maar weduwe tot Sela, m'n jongste zoon zal groot geworden zijn. Dat zegt hij tegen Thamar, maar hij denkt: Sela krijg je nooit; ik ben nu al twee zoons kwijt, de derde krijg je niet.

De duivel in Juda zegt: Thamar, je krijgt nooit een Juda's zaad. En God zegt: je krijgt het wel.

Wie zal het winnen? Moet je dat vragen?

God regeert; dwars door de onmogelijkheid heen. Na lange tijd sterft de vrouw van Juda. En dat komt Thamar te weten. En wat deed ze toen? Vreemd, inderdaad wonderbaarlijk vreemd. Maar niet buiten de raad Gods om. Het ging haar om een Juda's zaad. En ze zag dat Sela groot geworden was en haar niet gegeven was.

Maar ze kan buiten een Juda's zaad niet leve. O, die vrouw, die heidin. Wonderbaarlijke dingen.

Het koste wat het koste, maar geef me een Juda's zaad, want daarbuiten is geen leven. Daar buiten kan ze niet meer leven. Het moet van Juda zijn. Ze heeft niets aan honderd kinderen, daar gaat het niet om, het moet een Juda's zaad zijn; en anders geen zaad. Het moet Messiaans zijn. Juda, gij zijt het, dat wist zij al. Zij keek veel dieper, dan Juda in dat punt.

Dan zet ze zich gesluiert aan de ingang der twee fonteinen, waar Juda langs moest komen.

En toen Juda ze zag, u weet het, hij hield ze voor een hoer. Hij zegt een geitenbok te zullen zenden. Maar zij eist eerst pand: zegelring, snoer en staf. En hij gaf ze haar.

En zij ontving bij hem; dat wist ze; natuurlijk. Het was Juda's zaad.

Als Juda de geitenbok zendt, heeft niemand een hoer gezien. Maar na drie maanden, als Juda geboodschapt wordt dat zijn schoondochter Thamar, waarvan hij niet beter weet of ze is ongehuwd, zwanger is, dan zegt hij: brengt ze voor, dat zij verbrand worde, want zij is een hoer.

Maar Thamar zegt maar één ding: Bij de man wiens deze dingen zijn, ben ik zwanger: zegelring, snoer en staf.

Dan zegt Juda: zij is rechtvaardiger dan ik. Dan gaan zijn ogen in dat punt open. Hij heeft haar Sela en daarmee een Juda's zaad onthouden.

Maar Thamar kon niet buiten een Juda's zaad. U ook niet? Juda gij zijt het. O Thamar, wat

heb je een Messiaans licht. Heilig zijn, o God, Uw wegen. Wonderbaarlijke gang van Thamar, nochtans heilige wegen Gods.

Dan wordt Perez geboren: op u is de breuk.

Breng het even over: Christus, Thamars zoon, grote Doorbreker, doorgebroken door de dood, hel, schuld, vloek en verdoemenis.

Thamar, Perez - Boaz - Obed - David - Christus.

Thamar; boven haar naam zouden we kunnen schrijven: uit genade zijt gij zalig geworden.

2. Rachab. Ze komt voor in de rij van geloofshelden in Hebreeën 11. Door het geloof is Rachab, de hoer, niet omgekomen met de ongehoorzamen, als zij de verspieders met vrede had ontvangen.

U weet de geschiedenis: Jozua zendt twee verspieders naar Jericho; die worden door Rachab verborgen onder de vlasstoppelen op het dak.

Dat is toch niet gewoon, mensen. Dat waren twee oordeelsgezanten van Jozua. Die mensen kwamen daar om te zien hoe ze die hele stad het beste konden veroveren. En heel Jericho beeft en vreest. Maar Rachab ontvangt die oordeelsgezanten, die niets anders kwamen brengen dan straf, oordeel, ondergang en verdoemenis, die ontvangt ze met vrede, staat er.

Daar hield ze meer van dan van vader, moeder, geld en goed. En het kon haar leven kosten!

Dat is toch niet gewoon. Dat je veel op hebt met iemand die je meeneemt, inzegt en je er bij zet, dat is te begrijpen. Maar Rachab omhelst het oordeel. Dat is ze waard geworden. Die mannen van Jozua zijn mannen die niets anders preken dan hel, dood, verdoemenis en oordeel voor haar. Maar dat geeft nou juist bij haar de ruimte. Al het andere is voor haar benauwd, omdat het tóch niet waar is; daar had ze heel niet naar geluisterd.

Met vrede staat er, omdat ze het er zo hartelijk mee eens is. Al moet ik er dan mee veroemd worden, dan toch liever eerlijk veroemd, dan ten koste van recht en waarheid verzoend. Dat is Rachab. Is het bij jullie ook ongeveer zo begonnen? Zo begint God; dat zou een toeleiding kunnen wezen.

Hartelijk eens, vrede met doemgezanten.

Daarna krijgt ze een belofte dat haar huis zal gespaard worden als ze het scharlaken snoer uit het venster laat hangen.

Scharlaken ziet op de bloedkleur, het bloed en de gerechtigheid van Christus. Om kort te gaan: Jozua nadert tot vóór Jericho. Zes dagen lang gaan ze eenmaal rondom de stad en de zevende zevenmaal. En heel Jericho dreunt en kreunt en siddert.

En na de zevende maal juicht al het volk en de muren storten in. O Rachab, nou moet je met je scharlaken snoer, met je belofte nog verloren gaan en voor eeuwig omkomen, in de inleving.

Die belofte gaat niet verloren, maar jij moet met die belofte verloren gaan. Want je moet niet door beloften, maar door recht verlost worden. De belofte is in Christus ja en amen, maar je zult daarom zelf in Christus moeten zijn om de vervulling van de belofte te ervaren. En daarom moet je eerst afgesneden worden, ook van het leven uit de beloften. En daarom moeten met een rechtvaardige, goddelijke doortrekking alle muren rondom je instorten.

Daar zit ze, in haar huisje. Het blijft op het kantje af staan; precies het muurtje met dat snoer blijft staan. Ze komt er niet uit. Nee, dan zou het nog kwijt geweest zijn; dan was het niet waar geweest.

Maar ze wordt eruit gehaald, op bevel van Jozua. Anders was ze nooit gekomen.

En de hele stad verbrandt met vuur. En Rachab behouden, maar alzo als door vuur. Door recht verlost en Israël ingelijfd.

Rachab; boven háár naam: Gij hebt ons Gode gekocht met Uw bloed. Christus, Rachab's zoon. Hij had vrede met de verdoemenis; Hij ontving de schuld, de toorn, de vloek, de dood met vrede. Tot ere Zijns Vaders en tot zaligheid Zijner Kerk.

Rachab huwde met Salmon, een rein huwelijk. O wonder. Een hoer, wit gewassen, in Christus een maagd zonder vlek en rimpel.

Wie is er uit dat huwelijk geboren? Boaz: in hem is sterkte. Rachab - Boaz - Obed - Isaï - David - Christus.

3. Ruth. Waar komt die vandaan? Dat is helemaal vreselijk. Die komt voort uit de bloedschande van Lot met zijn oudste dochter. Ruth, de Moabietische. Dat is zo'n verschrikkelijke afkomst dat God in Deuteronomium 23:5 heeft bevolen: Geen Ammoniet noch Moabiet zal in de vergadering des Heeren komen, zelfs hun tiende geslacht zal daarin niet komen tot in eeuwigheid.

Daar komt Ruth vandaan. Ze was weduwe van een der zonen van Naomi. Met Naomi en Orpa gaat ze op reis naar Bethlehem. En Naomi, die wel verachterde, nochtans geoefende vrouw, doet al het mogelijke om Orpa en Ruth te bewegen om niet mee te gaan, maar terug te keren tot haar volk en haar huis. Beproeving uit liefde.

Beiden gaan echter mee Moab uit, en op weg naar Juda. Maar op het aandringen van Naomi keert Orpa uiteindelijk terug. Naomi zegt: keer toch terug tot uwe goden, je mag niet eens in Juda en Israël komen, want daar word je door iedereen veroordeeld, ja door de God van Israël veroordemd; ga nou terug, er is maar één God die jullie veroordeelt, en dat is precies de God van Israël; ga nou terug, neem een man, wees gelukkig, daar zijn je bekenden en familieleden.

En dan gaat Orpa. Kussend. Ja, lieve dingen heeft Orpa, hoor. Ze is ook Moab uit, ze wil ook liever met Gods volk mee dan in Moab te blijven. Ze kwam een heel eind mee, maar om veroordemd te worden, nee, dan maar liever terug. Daar heeft ze zich niet voor over. Ze moet er toch bij horen, toch eentje van zijn. Dan kust ze Naomi en weent wederom. Gods volk kussen en wenen en Moab uit, op weg naar Bethlehem - broodhuis, maar niet in Bethlehem. Terug. Wenend terug.

Maar Ruth kleefde haar aan, staat er.

Daarom zei Naomi: keer jij ook weder. Je mag heel niet in Juda komen, daar is niets dan vloek en oordeel van Godswege voor jou te vinden. Wat zal ze ze onderwezen hebben in de heiligheid en rechtvaardigheid van de God Israëls, Die alle Moabieten vervloekte en uitsloot van de vergadering des Heeren.

Maar -dwars door alles heen- maar Ruth zeide: Val mij niet langer tegen; waar gij zult henengaan, zak ik henengaan, waar gij zult vernachten, zal ik verwachten, waar gij zult sterven, zal ik sterven; uw volk is mijn volk, uw God mijn God. Al veroordeelt Hij mij; liever door de God van Israël veroordemd, dan door alle anderen verzoend. Dat is de keus van Ruth.

Ze praten wel eens over een nieuwe keus; dit is de keus van Ruth. Van u ook?

Dan houdt Naomi op en zij beiden komen te Bethlehem. Kort. Daar komt Ruth bij Boaz op de akker. Bij Boaz, de zoon van Rachab, eertijds een hoer. Wat handelt die kuis en eerbaar met Ruth, de weduwe. Op die akker van Boaz krijgt ze veel vruchten van Boaz, maar het is Boaz zelf niet; en daar gaat het om. Beloften van Boaz en bemoedigingen en

onderhandelingen van Boaz, maar nog geen afhandeling.

Ruth trouwt niet op de akker, maar in de poort. Daar moet eerst aan alle wetten voldaan worden over de lossing, daar moet het recht zijn loop hebben, daar moet ze het tekort inleven van de vruchten.

Daar zal ze op rechtsgronden zijn eigendom worden in een rein huwelijk.

Maar eerst leren met alle ontvangen weldaden: daar ik een vreemde ben, een Moabietische. Ruth: Hetgeen der Wet onmogelijk was, toch gebeurd, bij Israël ingelijfd; eerlijk en heerlijk.

Christus, Ruth's zoon. Christus geworden onder de Wet, de Wet voldaan, opdat bij God mogelijk zou worden wat bij de mensen onmogelijk is.

Onmogelijk om ooit nog bekeerd te worden; het is tóch niet waar; toch een huichelaar, een leugenaar. Hetgeen der Wet onmogelijk was, toch mogelijk in Hem.

Ruth - Obed - Isaï - David - Christus.

Psalm 72:10

Ik geloof dat je wel een ontzettend vervloekt heidendom moet wezen om een gezegend heidendom te kunnen worden. Om dan het geluk van deze Koning te prijzen. Niet het geluk van je bekering, niet het geluk van je bevinding, maar van die grote Davids Zoon.

4. Bathseba. Dit gaat alle perken te buiten; hier staat ons verstand met eerbied stil. David, de man naar Gods hart. Uria een godzalig mens; een getrouw krijgsman; gehuwd met Bathseba.

Wat ga je nou doen, David? David, de koning, staat er nadrukkelijk bij in de tekst.

Wat doe je op dat dak, David? U weet het. Overspel, moord en doodslag. Het zwaard zal van zijn huis niet wijken. Het gaat alle perken te buiten. En David bleef kind van God, ondanks alles. Vreselijk stuk: overspel en moord door David, de godzalige koning.

Waartoe dit? In ieder geval opdat er twee kinderen Gods uit zouden geboren worden.

Want als het eerste kind al vroeg sterft, zegt David nadat hij zich gewassen en gezalfd heeft: hij zal tot mij niet wederkomen, het is dood, maar ik zal tot hem gaan.

En de tweede zoon is Salomo - Vredevorst, type van Christus in de staat Zijner verhoging.

David en Bathseba - Salomo - Christus.

Bathseba: heilig zijn, o God, Uw wegen.

Christus, de meerdere Salomo, Vredevorst, Koning der gerechtigheid.

Adventslicht in zondeduisternis. Buiten Christus alleen maar eeuwige duisternis.

Alleen in Christus, Die het eeuwige Licht is, ziet de Kerk het Licht, dwars door alle duisternissen heen. Christus, Thamar's zoon. Dank U, Heere.

Christus, Grote Perez, Doorbreker der gerechtigheid.

Wij waren in Adam doorgebroken door de staat der rechtheid; doorgebroken voor een doorgebroken en nog dagelijks doorbrekend volk. Doorgebroken door de vloek, de zondestraf, de eeuwige toorn en gramschap, de helse verlating: Eloï, Eloï, lama sabachtani. Dank U, Heere, grote Thamar's Zoon, Perez der gerechtigheid.

Christus, Rachab's zoon. Hij had vrede met de vloek der Wet; Hij ontving met vrede het vonnis des doods. Heilig, onnozel, zonder zonde. Tot opluistering Zijns Vaders deugden. Dank U, Heere.

Christus, Ruth's zoon. Hetgeen der Wet onmogelijk was heeft Hij mogelijk gemaakt. Voor een volk dat nooit meer bekeerd kan worden en nooit meer met God verzoend kan worden;

maar die toch liever door de ware God verdoemd worden, dan in een andere weg buiten het recht om verzoend worden. Dank U, Heere.

Christus Bathseba's zoon. Meerdere Salomo.

Geen kroon als Salomo, geen troon. Maar eeuwig bloeit toch de gloriekroon op het hoofd van deze grote Davids Zoon. Een doornenkroon, beladen met en gevlochten van de zonden Zijner onderdanen. Bloedkroon, zondekroon. Dank U, Heere. INRI - Jezus Nazarener Rese Judiorum - Koning der Joden.

Jeugd, ziet nog spoedig bekeerd te worden. Ik vrees dat God de laatste middelen van dit land gaat wegnemen en oprollen. Je bent al zeer laat.

Jong en oud, laat u met God verzoenen, in Christus.

En gij kind van God. Advent. Eenmaal komt Hij op de wolken. Wat verwacht ik, o Heere, mijn hoop is op U, zingt David. Dán nooit meer zondigen.

Tollenaars en moordenaars, hoeren en heidinnen gezaligd. En zingen van geslachten tot geslachten, Uw trouw, Uw roem, Uw onverwin'bre krachten; tot in der eeuwigheid. Amen.

Lofzang van Zacharia vers 5.